

Pilot workshop for facilitators

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Pilot workshops for trainers, facilitators, teachers and adult educators working with disadvantaged people about how to manage a Participatory Video process have been realized in each country involved in the VISTA project. The workshops have been designed around the principles of experiential learning. In each partner country a training program has been implemented in order to explain the main stages of a participatory video facilitation (how to manage a PV laboratory with disadvantaged adults, the training assignments, the use of the camera, the role of facilitators inside the group). During the workshops a wide range of techniques that enhance creativity, sharing, reflection and learning have been presented by experts. These have included games and group exercises as well as hands-on facilitation experiences, techniques of personal and group development as well as processes and a sensibility to the challenges and issues faced by vulnerable or marginalized people. 83 trainers, facilitators, teachers and adult educators in the six countries took part in the PV workshops.

The level of satisfaction has been very high. The participants particularly highlighted some aspects worth of mention: the particular approach of PV that focuses on people and their strengths; how the method affects participants (self-confidence, empowerment, achievement, creativity); the fact that the method enables participants to talk about difficult issues/life experiences; the use of the video as a simple but very interesting tool; the dynamic of the group process embedded in the PV process.

A vast majority of the participants agreed that the PV method would help them working with their target group and developing new ways of working with marginalized adults.

Below some details about the workshops realized in the different countries.

La guía se divide en 4 capítulos, que son las etapas del proceso PV:

Pilot workshop for facilitators

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ HP-MOS - Συνοπτικός οδηγός κατάρτισης για διευκολυντές και εκπαιδευτές

Το 3ήμερο εργαστήριο εισήγαγε την κατανόηση, το σχεδιασμό, τη διαχείριση και τη διευκόλυνση ενός εργαστηρίου συμμετοχικού βίντεο. Το εργαστήριο κάλυψε βασικές πτυχές των εργαλείων συμμετοχικού βίντεο και των πλαισίων διευκόλυνσης.

Το εργαστήριο απευθυνόταν σε Ψυχολόγους, κλινικούς νοσηλευτές, ακτιβιστές και ερευνητές οι οποίοι επιδιώκουν να αποκτήσουν μια διεξοδική γνώση στη διευκόλυνση του συμμετοχικού βίντεο.

Η τεχνική εκπαίδευση κατευθύνθηκε κυρίως από τους ίδιους τους συμμετέχοντες και όχι από τον εκπαιδευτή.

Η συζήτηση επικεντρώθηκε :

- κατευθυνόμενες συζητήσεις
- αναπτυξιακές συζητήσεις
- συζητήσεις για την επίλυση προβλημάτων

Επισκόπηση της σύντομης σειράς μαθημάτων για τους διευκολυντές και εκπαιδευτές

Το πρώτο μέρος του εργαστηρίου επικεντρώθηκε σε έναν οδηγό σχετικά με το εκπαιδευτικό υλικό του συμμετοχικού βίντεο για τους εκπαιδευτές, συντονιστές, καθηγητές και εκπαιδευτές ενηλίκων.

Το πρώτο μέρος του οδηγού κατάρτισης επικεντρώθηκε στο Συμμετοχικό βίντεο σχετικά με τα ακόλουθα:

- Η χρήση του συμμετοχικού βίντεο για μειονεκτούντες ενηλίκους
- Το Μοντέλο της διαδικασίας του συμμετοχικού βίντεο
- Φορείς συμμετοχικού βίντεο(PV)

ΣΧΟΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Ένας συμμετέχων λέει, «Το εργαστήριο μου επέτρεψε να αναπτύξω διαδραστικές / διαπροσωπικές δεξιότητες και δραστηριότητες δημιουργίας ομάδας.

Το δεύτερο μέρος του οδηγού κατάρτισης επικεντρώθηκε στο: «οδηγός για τη διαδικασία συμμετοχικού βίντεο (PV) » σχετικά με τα ακόλουθα:

- Η δημιουργία της ομάδας μέσω της αφήγησης
- Από την αφήγηση στη δημιουργία του σεναρίου
- Κινηματογραφώντας την ιστορία/ τις ιστορίες

ΣΧΟΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Ένας άλλος συμμετέχων, λέει, «Έχω αποκτήσει μεγάλες εκπαιδευτικές ικανότητες οι οποίες απαιτούνται για την επανεξέταση και τη βοήθεια να μεταφέρεις τη μάθηση από τη μια θέση σε μια άλλη»

Το τρίτο μέρος του οδηγού κατάρτισης επικεντρώθηκε στη χρήση μιας βιντεοκάμερας σχετικά με τα ακόλουθα:

- Πώς να χρησιμοποιήσετε την κάμερα
- Οι ρόλοι μέσα στην ομάδα: επιλογή των ηθοποιών
- Εργασία στο πεδίο: τα βίντεο σκηνοθετούνται και κινηματογραφούνται από τους συμμετέχοντες
- Προβολή αποσπασμάτων του βίντεο
- Η διαδικασία επεξεργασίας- μοντάζ

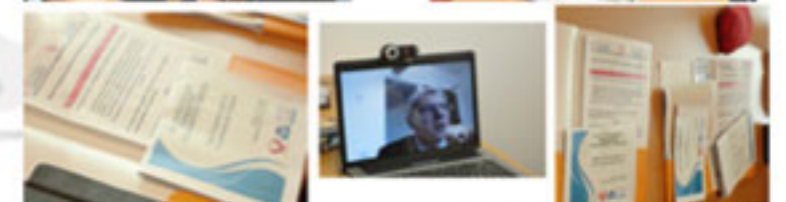
ΣΧΟΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Ένας άλλος λέει, "Το εργαστήριο αυτό είναι μια μαθησιακή τεχνική κατά την οποία μια πραγματική κατάσταση παρουσιάζεται στους εκπαιδευόμενους για την ανάλυση και την εξέταση των πιθανών λύσεων σε τυχόν προβλήματα"

Τα αποτελέσματα της εκπαίδευσης:

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων
- ανάπτυξη δεξιοτήτων ανάλυσης
- εισάγοντας και εδραιώνοντας τη μάθηση
- Κερδίζοντας δεξιότητες ομαδικής εργασίας
- Ανάπτυξη διαδραστικών γνώσεων και δεξιοτήτων

Το ενημερωτικό δελτίο του φορέα HP-MOS για το συνοπτικό οδηγό κατάρτισης για διευκολυντές και εκπαιδευτές έχει τεθεί από κοινού με Health Psychology Management Organisation Services

Pilot workshop for facilitators

ΙΤΑΛΙΑ VISTA -ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Διεξαγόμενο τον Ιανουάριο και το Φεβρουάριο του 2013, το Vista εργαστήριο εκπαίδευσης για εκπαιδευτές στο συμμετοχικό βίντεο (PV) αναπτύχθηκε σε τρεις βασικές ενότητες:

- Εφαρμογή της διαδικασίας του συμμετοχικού βίντεο, συμπεριλαμβανομένου του πλαισίου και των χρήσεων, των διαδικασιών καθιέρωσης και διευκόλυνσης.
- Προσδιορισμός πεδίου εργασίας, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού για το πεδίο εργασίας και σχεδιασμός εργασίας για μια ομάδα της κοινότητας στην περιοχή.
- Ανατροφοδότηση και πρακτικές αντανάκλασης, τρόποι προαγωγής, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού δράσης και το πιο σημαντικό, το πλαίσιο αξιολόγησης της αλλαγής.

Μια ομάδα από 15 νέους κινηματογραφιστές και οι εκπαιδευτές συμμετείχαν στο εργαστήριο της Villa Montesca με μια βαθιά εμπλοκή τόσο στα θεωρητικά όσο και πρακτικά μέρη της εκπαίδευσης.

Το εργαστήριο εισήγαγε τους εκπαιδευόμενους στη διαδικασία της διευκόλυνσης ενός έργου συμμετοχικού βίντεο και ήταν επικεντρωμένο εις βάθος γύρω από μια καθηλωτική και δημιουργική διαδικασία βιωματικής μάθησης. Κατά την εξέταση των αρχών και της δεοντολογίας των πρακτικών και των ασκήσεων του συμμετοχικού βίντεο, εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενοι ενθαρρύνονταν να είναι καινοτόμοι στην υλοποίηση της διαδικασίας του συμμετοχικού βίντεο και να είναι ευαίσθητοι στην ανάδειξη των ιστοριών από τους συμμετέχοντες.

Μερικά σχόλια από τους συμμετέχοντες:

«Ανακάλυψα το PV (συμμετοχικό βίντεο) ως μια καινοτόμο και άκρως εμπνευσμένη μέθοδο»

" Το PV (συμμετοχικό βίντεο) είναι πολύ εμπνευστικό. Ενθαρρύνει τους ανθρώπους να πειραματιστούν με την αυτό-εικόνα τους και να την αποδεχθούν "

«Λέγοντας ιστορίες μέσα από το βίντεο ... είναι συναρπαστικό!"

"Για να είμαι ειλικρινής, δεν ήξερα πολλά για το PV (συμμετοχικό βίντεο) πριν από αυτό το εργαστήριο, τώρα έχω αυξημένη ευαισθητοποίηση για τις πιθανές χρήσεις των διαδικασιών του συμμετοχικού βίντεο σε διαφορετικά περιβάλλοντα και με διαφορετικές περιθωριοποιημένες ομάδες-στόχους»

ΓΕΡΜΑΝΙΑ VISTA - ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΒΙΝΤΕΟ

Το δικό μας πιλοτικό εργαστήριο στο Dortmund ξεκίνησε στις 3 Ιανουαρίου με 11 ενθουσιώδεις, με μεγάλο ενδιαφέρον και κινητοποιημένους συμμετέχοντες από μικτά περιβάλλοντα. Είχαμε εκπαιδευτικούς, υπεύθυνους έργων από ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων, φοιτητές, έναν δημοσιογράφο, κοινωνικούς παιδαγωγούς και κοινωνικούς φορείς από διάφορους οργανισμούς του Dortmund. Ήμασταν πολύ χαρούμενοι που είχαμε μια πραγματικά ειδική στο συμμετοχικό βίντεο, την κα Lisa Glahn, ως εκπαιδευτή μας. Την πρώτη μέρα εργαστήκαμε πάνω στις κινηματογραφικές μας δεξιότητες, μάθαμε πώς να κινηματογραφούμε από διαφορετικές οπτικές γωνίες ώστε να πετύχουμε διαφορετικά αποτελέσματα, πού να στεκόμαστε, τι πρέπει να επιδιώκουμε, πώς να παίρνουμε συνέντευξη και είδαμε επίσης μερικές ταινίες από προηγούμενα προγράμματα συμμετοχικού βίντεο. Στη συνέχεια εξασκηθήκαμε στο πώς να εργαζόμαστε σε ένα σενάριο και πώς να μετατρέπουμε τις ιδέες μας σε μια ιστορία και σε μια ταινία. Όλοι εργαστήκαμε σε ομάδες για να κάνουμε ταινίες μικρού μήκους και στη συνέχεια συζητήσαμε με τη Lisa και με την ομάδα. Ήταν πολύ ενθαρρυντικό να βλέπουμε ότι παρόλο που κανένας από εμάς δεν ήρθε με κάποια συγκεκριμένη γνώση για την κινηματογράφιση, υπήρχαν πράγματα που είχαμε κάνει σωστά, ακόμη και αν είχαμε κάνει και πολλά λάθη. Ήταν μεγάλη βοήθεια να κατανοήσουμε πώς μπορούμε να βελτιώσουμε το τελικό αποτέλεσμα με μικρές αλλαγές. Την τελευταία μέρα μας, επικεντρωθήκαμε στη δημιουργία της ομάδας και σε ερωτήματα σχετικά με τα κίνητρα, στις τεχνικές συνέντευξης και στις ειδικές απαιτήσεις της μεθόδου του συμμετοχικού βίντεο. Η Lisa μας έδωσε πολλές πρακτικές συμβουλές σχετικά με την αντιμετώπιση διαφορετικών καταστάσεων και διαφορετικών ομάδων, πάντοτε βασιζόμενη σε πραγματικές εμπειρίες από τη δική της πρακτική.

Pilot workshop for facilitators

ΕΛΛΑΔΑ

Το Πιλοτικό εργαστήριο για τους εκπαιδευτές

Στις 14 Νοεμβρίου 2012 ολοκληρώθηκε το πιλοτικό εργαστήριο για εμπυχωτές ατόμων με αναπηρία, το οποίο είχε συνολική διάρκεια 30 ώρες. Το εργαστήριο ξεκίνησε τη Δευτέρα 5 Νοεμβρίου και ώρα 14:30 στην αίθουσα εκπαιδύσεων του ΚΕΦΙΑΠ και υλοποιήθηκε σε 5 εξάωρες συναντήσεις στις 5, 7, 9, 12 και 14 Νοεμβρίου.

Το πιλοτικό εργαστήριο παρουσίασε το συμμετοχικό βίντεο ως μέθοδο θεραπείας των ατόμων με αναπηρία μέσα από διαδικασίες προσωπικής ενδυνάμωσης. Συμμετείχαν σε αυτό 14 άτομα από τα οποία τα 11 εργάζονται ήδη ενώ τα 4 πρόκειται να εργαστούν στο χώρο των ατόμων με αναπηρία και εκπαιδεύτηκαν τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά στη φιλοσοφία της εφαρμογής τεχνικών δημιουργίας συμμετοχικού βίντεο για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Όλοι οι συμμετέχοντες είναι επαγγελματίες υγείας με εξειδίκευση στο χώρο των ατόμων με αναπηρία.

Το θεωρητικό κομμάτι της εκπαίδευσης το κάλυψε η Προϊσταμένη του ΚΕΦΙΑΠ και υπεύθυνη του Ευρωπαϊκού προγράμματος VISTA, Ζωή Χαντζή και η επιστημονική σύμβουλος του προγράμματος και πρώην πρόεδρος του ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ Δρ Ζωή Βουρλούμη, ενώ το τεχνικό μέρος της εκπαίδευσης το κάλυψε ο εκπαιδευτής του προγράμματος VISTA Θεόδωρος Μπερτσάτος.

Το θεωρητικό μέρος αφορούσε τη θεραπεία μέσω τέχνης και την ενδυνάμωση προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων εστιασμένα βέβαια στη μέθοδο του συμμετοχικού βίντεο, ενώ το τεχνικό μέρος αφορούσε παρουσίαση και σχετική εκπαίδευση στις τεχνολογίες ήχου και εικόνας.

Από τα στοιχεία της αξιολόγησης τα βασικά σημεία είναι τα ακόλουθα:

- Καινοτόμος και ιδιαίτερα εμπυχωτική μέθοδος
- Ενισχύει τις προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες όπως πρωτοβουλία, αυτοέκφραση, συνεργασία
- Ενθαρρύνει τα άτομα να πειραματιστούν με την εικόνα τους και να την αποδεχτούν
- Χρειάζεται μεγαλύτερη εκπαίδευση των εμπυχωτών για να αναλάβουν ένα τέτοιο πρόγραμμα
- Στην ομάδα χρειάζεται να παραβρίσκεται ψυχολόγος

Pilot workshop for facilitators

ΙΣΠΑΝΙΑ Πιλοτικό εργαστήριο για τους διευκολυντές

Εισαγωγή της μεθόδου του συμμετοχικού βίντεο ως ένα χρήσιμο εργαλείο για την κοινωνική και εργασιακή ένταξη των μακροχρόνια ανέργων. Με αυτό το στόχο, 16 ADL (Τοπικοί παράγοντες Ανάπτυξης) από διάφορες κοινότητες της περιοχής συμμετείχαν στις 5 Δεκεμβρίου 2012, στο «πιλοτικό εργαστήριο για τους διευκολυντές», μια δραστηριότητα στο πλαίσιο του προγράμματος VISTA στο οποίο ο φορέας Pater συμμετέχει ως εταίρος. Αρχικά, ο ψυχολόγος Fortunato Taria παρουσίασε τη μέθοδο του συμμετοχικού βίντεο ως θεραπευτικό εργαλείο, χρήσιμο για τη δυνατότητα και την ικανότητά να βελτιώνει τις προσωπικές και σχεσιακές ικανότητες των ατόμων. Ο Taria τόνισε την αξία της μεθοδολογίας αυτής, μαζί με άλλες πρακτικές, όπως η θεραπεία μέσω βίντεο ή η δυναμική της ομάδας, που μπορεί να είναι πολύ αποτελεσματική στο σχεδιασμό ενός κοινωνικού και εργασιακού προγράμματος για τους μακροχρόνια ανέργους. Επιπλέον, ο Taria προσανατόλισε τους συμμετέχοντες στην υλοποίηση και τη διαχείριση των εργαστηρίων και τη δυναμική της ομάδας, παρέχοντάς τους διάφορα υλικά υποστήριξης. Σε αυτό το σημείο, οι συμμετέχοντες ADL έδειξαν ενδιαφέρον για την οργάνωση εργαστηρίων και δραστηριοτήτων αυτού του τύπου με τις μειονεκτούσες ομάδες.

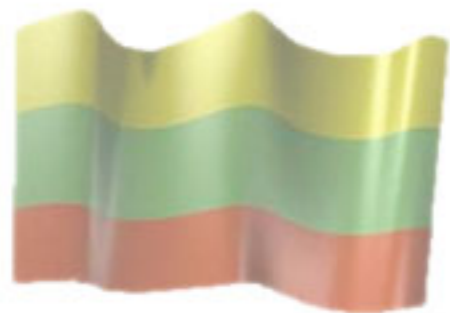

Επιπλέον, ο/η Lluís Escarti, αρμόδιος/α για την επικοινωνία του φορέα Pater, ασχολήθηκε με τα τεχνικά θέματα της μεθόδου του συμμετοχικού βίντεο βάσει του "Οδηγού για τους εκπαιδευτές", και εισήγαγε ορισμένες πρακτικές πτυχές προς εξέταση. Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτές υπογράμμισαν τη σαφήνεια και τη χρησιμότητα του οδηγού και άλλων υποστηρικτικών υλικών που προσφέρθηκαν, τα οποία καθιστούν δυνατή τη διεξαγωγή ενός εργαστηρίου για το συμμετοχικό βίντεο χωρίς να χρειάζεται προηγούμενη εκτεταμένη γνώση του θέματος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι η πραγματοποίηση εργαστηρίων και πρακτικών δραστηριοτήτων όπως το εργαστήριο συμμετοχικού βίντεο είναι πολύ χρήσιμο σε ένα ευρύ κοινωνικό και εργασιακό πρόγραμμα.
- Εργαστήρια και δυναμικές ομάδες ενισχύουν προσωπικά θέματα όπως η αυτοεκτίμηση και η αυτοπεποίθηση, που συχνά έχουν πληγεί σοβαρά σε μειονεκτούσες ομάδες, όπως οι μακροχρόνια άνεργοι. Σύμφωνα με την ADL, αυτές οι δεξιότητες είναι απαραίτητες σε μια ενεργητική αναζήτηση εργασίας.
- Η μέθοδος PV μπορεί να είναι πολύ χρήσιμη, διότι είναι πολύ καλά δομημένο, έχει σηματοδοτημένα στάδια και καταλήγει με τη συλλογική υλοποίηση ενός τελικού προϊόντος.
- Ο οδηγός για τους εκπαιδευτές που παρέχεται από το πρόγραμμα VISTA, άλλα υποστηρικτικά υλικά και οι διαθέσιμες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του, είναι πολύ χρήσιμα για την οργάνωση και τη διεξαγωγή ενός εργαστηρίου PV. Αυτά παρέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες.

Pilot workshop for facilitators

ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ Πιλοτικό εργαστήριο ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ

Ανάδοχος: Το δημόσιο Ινστιτούτο Roma Community Centre

ΕΡΓΟ

VISTA – Συμμετοχικό βίντεο και κοινωνικές δεξιότητες για την εκπαίδευση μειονεκτούντων ενηλίκων

Κωδικός

517865-LLP-1-2011-1-IT-GRUNDTVIG-GMP

Αριθμός Συμφωνίας: 2011-3304/001-001

έργου

Ο τόπος διεξαγωγής του εργαστηρίου ήταν The House of National Communities, Raugyklos 25, Βίλνιους.

Ημερομηνίες Δευτέρα 7 και Τρίτη 8 Ιανουαρίου 2013

χρόνος πιλοτικού εργαστηρίου - 16 ώρες.

Ο ειδικός του πιλοτικού εργαστηρίου για εκπαιδευτές ήταν η Lisa Glahn (Γερμανία).

Αριθμός συμμετεχόντων - 16.

Συστάσεις σχετικά με τον εξοπλισμό από τη Lisa Glahn:

1. 5 μικρές βιντεοκάμερες
2. Ένα τρίποδο
3. Μερικά μεγάλα φύλλα χαρτιού και μεγάλοι μαρκαδόροι ή στυλό χρώματος.
4. Μια οθόνη και ένας βιντεοπροβολέας τα οποία συνδέονται με τον υπολογιστή
5. Εκπαιδευτικό υλικό για το συμμετοχικό βίντεο (PV)

Πριν από το σεμινάριο, στις 6 Ιανουαρίου οργανώθηκε μια άτυπη συνάντηση: Πιθανοί εμπυχωτές οι οποίοι συνεργάζονται άμεσα με τις ομάδες Ρομά συναντήθηκαν με τον εκπαιδευτή. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε για να συζητηθούν σημαντικά θέματα:

- Πώς να παρακινήσουν τους Ρομά να συμμετάσχουν σε κινηματογράφηση
- Πιθανά οφέλη του έργου
- Τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη συνεργασία με έναν εκπαιδευτή στην ομάδα στόχου.
- Τεχνικά θέματα του εργαστηρίου συμμετοχικού βίντεο

